

I

(Säädökset, jotka on julkaistava)

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS N:o 283/1999/EY,
tehty 25 päivänä tammikuuta 1999,
kuluttajia koskevien yhteisön toimien yleisistä puitteista**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN
NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 129 a artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

noudattavat perustamissopimuksen 189 b artiklassa määrättyä menettelyä ⁽³⁾,

sekä katsovat, että

- (1) yhteisön toimilla edistetään korkeatasoisen kuluttajansuojan saavuttamista ja siten myös taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta yhteisössä sekä vahvistetaan kuluttajien luottamusta, mikä on välttämätöntä sisämarkkinoiden moitteettomalle toiminnalle,
- (2) näitä tavoitteita ei voida saavuttaa tehokkaasti ilman kaikkien asiaan liittyvien toimielinten ja osapuolten yhteistyötä ja osallistumista,
- (3) yhteisö on erityisesti sitoutunut antamaan uusia virikkeitä kuluttajia ja heidän terveyttään koskeville toimilleen niin, että kuluttajat voisivat olla liikkeellepaneva ja uutta luova tekijä,
- (4) Luxemburgissa 12 ja 13 päivänä joulukuuta 1997 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston lausumassa elintarvikkeiden turvallisuudesta todetaan, että BSE-kriisin vakavasti horjuttaman kuluttajien luottamuksen palauttamiseksi on tehtävä kaikki mahdollinen; yleisten puitteiden mukaisesti toteu-

tettavat toimet ovat välttämättömiä tämän päämäärän saavuttamiseksi,

- (5) yhteisön on suunniteltava tarvittavat toimet ryhmittelemällä ne yleisiksi puitteiksi, joissa osoitetaan ensisijaisina pidettävät toimet ja toiminta-alueet, jotta kyseessä olevana kautena saavutettaisiin suurin mahdollinen tehokkuus,
- (6) näillä yleisillä puitteilla pyritään erityisesti kokoomaan kuluttajia koskevat aloitteet yhteen niin, että niillä olisi mahdollisimman suuri vaikutus kuluttajien hyväksi,
- (7) näissä yleisissä puitteissa on säädettävä sekä yhteisön toissijaisuusperiaatteen mukaisesti teke- mistä aloitteista että toimista, joilla tuetaan kuluttajien etuja yhteisön ja kansallisella tasolla puolus- tavia järjestöjä ja elimiä,
- (8) yhteisön toteuttamat aloitteet ja muiden yksityisten tai julkisten aloitteiden tukemiseksi toteutettavat toimet ovat toisiaan täydentäviä ja niiden olisi oltava osa yhtenäistettyä lähestymistapaa; on tarpeen vahvistaa kuluttajansuojan alalla aktiivisesti toimivia elimiä ja järjestöjä siten, että ne voivat toimia tehokkaammin liikkeellepanevana voimana kuluttajien saamiseksi tietoisiksi yhteisön määritte- lemistä ensisijaisista toimista,
- (9) kuluttajien etujen mukaan ottaminen on myös yhteisön muiden politiikkojen tehtävänä ja vastuulla, ja niillä olisi myös rahoituksen osalta edistettävä kuluttajansuojapolitiikan täytäntöön- panoa,
- (10) näiden yleisten puitteiden täytäntöönpanossa olisi voitava ottaa paremmin huomioon kuluttajien edut muissa asian kannalta merkityksellisissä yhteisön politiikoissa sekä varmistettava, että kuluttajien osallistumista standardointiin edistetään,

⁽¹⁾ EYVL C 108, 7.4.1998, s. 43 ja EYVL C 390, 15.12.1998, s. 22.

⁽²⁾ EYVL C 235, 27.7.1998, s. 72

⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 8. lokakuuta 1998 (EYVL C 328, 26.10.1998, s. 166), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 20. marraskuuta 1998 (EYVL C 404, 23.12.1998, s. 8) ja Euroopan parlamentin päätös, tehty 15. joulukuuta 1998 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä) sekä neuvoston päätös, tehty 21. joulukuuta 1998.

- (11) yhtenäistetty lähestymistapa kuluttajansuojaan ja kuluttajien terveyden suojelemiseen liittyviin näkökohtiin on välttämätöntä, ja näillä yleisillä puitteilla olisi annettava tarvittava taloudellinen tuki korkealaatuisen, riippumattoman tieteellisen neuvonnan, laajasti tunnustettujen riskien arviointimenetelmien sekä tehokkaiden valvonta- ja tarkastusmenetelmien varmistamiseksi; yhteisöllä on käytössään myös yhteisen tutkimuskeskuksen asiantuntemus,
- (12) näihin yhteisiin puitteisiin voivat osallistua Keski- ja Itä-Euroopan assosioituneet maat asianomaisten Eurooppa-sopimusten tai niiden lisäpöytäkirjojen mukaisesti sekä Kypros sovittavien menettelyjen mukaisesti samoin kuin EFTA-/ETA-maat toimintaan myönnettävien lisävarojen perusteella Euroopan talousalueesta tehdyssä sopimuksessa määrättyjen sääntöjen mukaisesti,
- (13) näiden yleisten puitteiden mukaisesti suoritettavilla toimilla olisi myös myötävaikutettava kuluttajien etujen edistämiseen kansainvälisellä tasolla,
- (14) on tarpeen arvioida aikaisempia saavutuksia ja laatia ensisijaisia toimia koskeva ohjelma näiden yleisten puitteiden toteuttamiseksi, jotta kyseessä olevana kautena saavutettaisiin suurin mahdollinen tehokkuus; mukaan olisi otettava toimintasuunnitelma,
- (15) on tarpeen varmistaa, että kuluttajien edut ovat edustettuina yhteisön tasolla ja antaa tätä varten merkittävää tukea niille eurooppalaisille järjestöille ja elimille, jotka edustavat kuluttajien etuja tehokkaasti ja aktiivisesti,
- (16) samalla on tarpeen tukea kansallisella tai alueellisella tasolla toimivia järjestöjä ja elimiä rohkaisemalla niitä osallistumaan yhtenäistettyihin toimiin ensisijaisiksi määritellyillä aloilla,
- (17) tätä varten on tarpeen säätää kuluttajien etuja ajaville järjestöille ja elimille yhteisön toimesta annettavaa taloudellista tukea koskevista järjestelyistä suurimman mahdollisen avoimuuden takaamiseksi ja yhteisön myöntämien varojen tehokkaan käytön varmistamiseksi,
- (18) Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio ovat 20 päivänä joulukuuta 1994 sopineet yhteistoimintavasta Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 189 b artiklassa (¹⁾), määrätyn menettelyn mukaisesti annettujen säädösten täytäntöönpanomenettelyssä,
- (19) on tarpeen säätää valintaperusteista niille toimille, joille myönnetään taloudellista tukea,

- (20) on tarpeen laatia tehokkaat menetelmät arviointia ja seuranta varten sekä säätää siitä, että kohderyhmille tiedotetaan asianmukaisella tavalla,
- (21) näissä yleisissä puitteissa säädettyjen toimien täytäntöönpanoa on arvioitava kolmen ensimmäisen vuoden aikana saavutettujen kokemusten valossa, ja
- (22) tässä päätöksessä säädetään niiden koko suunnitellun keston ajaksi rahoituspuitteet, jotka muodostavat budjettivallan käyttäjän tärkeimmän lähtökohdan vuotuisessa talousarviomenettelyssä 6 päivänä maaliskuuta 1995 annetun Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission julistuksen (²) 1 kohdan mukaisesti,

OVAT PÄÄTTÄNEET SEURAAVAA:

I LUKU

Yleiset tavoitteet ja suuntaviivat

1 artikla

- Tällä päätöksellä vahvistetaan yhteisön tasolla yleiset puitteet niille toimille, joiden tarkoituksena on edistää kuluttajien etuja ja varmistaa heille korkea suojan taso.
- Nämä toiminnalle asetetut yleiset puitteet koostuvat toimista, joiden tarkoituksena on edistää kuluttajien terveyden, turvallisuuden ja taloudellisten etujen suojaamista sekä parantaa heidän oikeuttaan saada tietoa ja valitusta sekä heidän oikeuttaan järjestäytyä etujensa turvaamiseksi.
- Nämä toiminnalle asetetut yleiset puitteet annetaan 1 päivän tammikuuta 1999 ja 31 päivän joulukuuta 2003 väliseksi ajaksi.
- Rahoituspuitteiksi näiden yleisten puitteiden täytäntöönpanoa varten kaudeksi 1999–2003 vahvistetaan 112,5 miljoonaa euroa (³).
- Budjettivallan käyttäjä vahvistaa vuotuiset määrärahat rahoitusnäkymien mukaisesti.

2 artikla

Toimiin, joilla tuetaan ja täydennetään jäsenvaltioiden politiikkaa, kuuluvat:

- komission toimet,
- toimet, joilla annetaan taloudellista tukea eurooppalaisten kuluttajajärjestöjen toiminnalle 5 artiklassa säädetyn edellytyksin, ja

(²) EYVL C 102, 4.4.1996, s. 4

(³) Huom. Tämä määrä ei sisällä EHLASSin rahoitukseen varattuja määrärahoja, jotka ovat yhteensä 7,5 miljoonaa euroa.

(¹) EYVL C 102, 4.4.1996, s. 1

c) toimet taloudellisen tuen antamiseksi 6 artiklassa säädetyin edellytyksin erityisesti kuluttajajärjestöjen ja sellaisten riippumattomien julkisten elinten, joita asia koskee, toteuttamille yksittäisille hankkeille, joiden tavoitteena on kuluttajien etujen edistäminen jäsenvaltioissa.

3 artikla

Komissio varmistaa, että näiden yleisten puitteiden mukaisesti toteutetut yhteisön toimet ja hankkeet sekä muut yhteisön ohjelmat ja aloitteet, kuten kolmivuotiset toimintaohjelmat, sopivat yhteen ja täydentävät toisiaan, sekä määrittelee vuosia 1999–2001 koskevan toimintasuunnitelmansa mukaisesti liitteessä luetelluissa toimissa sovellettavat painopisteet.

4 artikla

Edellä 2 artiklassa tarkoitetut toimet koskevat erityisesti seuraavia yksittäisiä aloja:

- kuluttajien terveys ja turvallisuus tuotteiden ja palvelujen osalta,
- kuluttajien taloudellisten ja oikeudellisten etujen, myös riitojen ratkaisumahdollisuuksien, turvaaminen tuotteiden ja palveluiden osalta laaja-alaiset näkökohdat huomioon ottaen,
- kuluttajansuojaa ja kuluttajien oikeuksia koskeva valistus ja tiedotus, ja
- kuluttajien etujen edistäminen ja edustaminen.

Liitteessä on luettelo toimista aloittain jaoteltuina.

II LUKU

Täytäntöönpanoa koskevat järjestelyt

5 artikla

1. Edellä 2 artiklan b alakohdassa tarkoitettua taloudellista tukea voidaan myöntää eurooppalaisille kuluttajajärjestöille:

- jotka ovat hallituksista riippumattomia ja voittoa tavoittelemattomia järjestöjä, joiden päätarkoituksena on kuluttajien etujen ja terveyden edistäminen ja suojeleminen, ja
- jotka ovat saaneet valtuudet kuluttajien edustamiseen Euroopan tasolla kuluttajia kansallisten sääntöjen tai käytännön mukaisesti edustavilta ja kansallisella tai alueellisella tasolla toimivilta kansallisilta järjestöiltä vähintään puolessa yhteisön jäsenvaltioista.

2. Edellä 2 artiklan b alakohdassa tarkoitettua taloudellista tukea voidaan myöntää eurooppalaisten kuluttajajärjestöjen sellaisten toimien tukemiseen, jotka on kirjattu

niiden vuosittaiseen toimintaohjelmaan ja jotka kuuluvat yhteen tai useampaan 4 artiklassa mainittuun alaan.

3. Taloudellisen tuen myöntämisen edellytyksistä säädetään 7, 8 ja 10 artiklassa.

Tämän lisäksi taloudellisen tuen määrä ei periaatteessa saa ylittää 50 prosenttia tukikelpoisten toimien toteuttamisesta aiheutuvista kustannuksista. Tukikelpoisiin toimiin liittyvät hallinnolliset kulut otetaan huomioon siltä osin kuin ne ovat 6 artiklan 3 kohdan mukaisia.

6 artikla

1. Edellä 2 artiklan c alakohdassa tarkoitettua taloudellista tukea voivat saada luonnolliset ja oikeushenkilöt sekä luonnollisten henkilöiden yhteenliittymät, jotka eivät ole sidoksissa teollisuuteen tai kauppaan ja jotka ovat tosiasiallisesti vastuussa hankkeiden toteuttamisesta, jos näiden hankkeiden päätavoitteena on kuluttajien etujen ja terveyden edistäminen ja turvaaminen.

2. Edellä 2 artiklan c alakohdassa tarkoitettua taloudellista tukea myönnetään hankkeen kuvauksen perusteella, jos hanke kuuluu yhteen tai useampaan 4 artiklassa mainittuun alaan.

Järjestöjen tuloja ja menoja arvioitaessa voidaan palkaton työ tai luontoissuorituksina tehdyt lahjoitukset, jos ne on asianmukaisesti asiakirjoilla osoitettu, ottaa huomioon enintään 20 prosenttiin saakka kaikista tukikelpoisista kuluista.

3. Taloudellisen tuen myöntämisen edellytyksistä säädetään 7, 8 ja 10 artiklassa.

Tämän lisäksi taloudellisen tuen määrä ei periaatteessa saa ylittää 50 prosenttia hankkeen tai hankkeiden toteuttamisesta aiheutuvista kustannuksista, kaikki muut kuin ehdotettuun hankkeeseen suoraan liittyvät toimintakulut pois lukien.

7 artikla

Edellä 2 artiklan b ja c alakohdassa tarkoitettua taloudellista tukea myönnetään toimille, jotka on valittu erityisesti seuraavin perustein ja ottaen tarvittaessa huomioon kuluttajajärjestöjen erilainen luonne eri jäsenvaltioissa, jotta varmistettaisiin kuluttajien etujen riittävä tasapaino yhteisössä:

- tyydyttävä kustannustehokkuussuhde,
- lisäarvo, jolla varmistetaan kuluttajien etujen edustamisen korkea ja yhtäläinen taso,
- kestävä kerrannaisvaikutus kansallisella tai eurooppalaisella tasolla,
- tehokas ja tasapainoinen yhteistyö eri osapuolten välillä toimien suunnittelussa ja toteuttamisessa sekä rahoitukseen osallistumisessa,

- pysyvän kansainvälisen yhteistyön kehittäminen, erityisesti vaihtamalla kokemuksia siitä, miten kuluttajien ja taloudellisten toimijoiden tietoisuutta voidaan nostaa ja hyödyntää näin saavutettavia tuloksia yhteisesti,
- tuettujen toimien ja hankkeiden tulosten mahdollisimman laaja levittäminen, ja
- kyky analysoida käsiteltäviä tilanteita, toimien ja hankkeiden arvioimiseksi suunniteltuja keinoja sekä niiden soveltuvuutta parhaisiin toimintatapoihin pääsemiseksi.

III LUKU

Menettelyt, arviointi ja seuranta

8 artikla

1. Komissio julkaisee 2 artiklan b ja c alakohdassa tarkoitettujen toimien osalta vuosittain ajankohtana, joka on mahdollisuuksien mukaan ennen 30 päivää syyskuuta, ja josta se tiedottaa asianmukaisella tavalla kaikille asianomaisille osapuolille sekä jäsenvaltioille, *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* ilmoituksen, jossa esitetään rahoitettavat alat ja vahvistetaan valinnan ja rahoituksen myöntämisen perusteet samoin kuin haku- ja hyväksymismenettelyt.

2. Arvioituaan ehdotukset komissio valitsee viiden kuukauden kuluessa 1 kohdassa tarkoitettua julkaisemisesta ne II luvussa tarkoitettut toimet ja hankkeet, joille annetaan taloudellista tukea. Komission päätöksen perusteella tehdään niiden toteuttamisesta vastaavien tuensaajien kanssa osapuolten oikeuksia ja velvollisuuksia koskeva sopimus.

3. Yhteisön tukea annetaan toimille, jotka on toteutettava joko sinä vuonna, jona rahoitus annetaan, tai sitä seuraavana vuonna.

4. Luettelo näiden puitteiden mukaisista tuensaajista ja rahoitetuista toimista julkaistaan vuosittain *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* ja tällöin ilmoitetaan myös tuen määrät.

9 artikla

1. Edellä 2 artiklan b ja c alakohdassa tarkoitettujen toimien ja hankkeiden valintaperusteiden määrittelyssä ja näiden toimien ja hankkeiden valinnassa komissiota avustaa neuvoo-antava komitea, joka muodostuu jäsenvaltioiden edustajista ja jonka puheenjohtajana on komission edustaja.

2. Komission edustaja tekee komitealle ehdotuksen tarvittavista toimenpiteistä. Komitea antaa, tarvittaessa äänestettyään, lausuntonsa ehdotuksesta määräajassa, jonka puheenjohtaja voi asettaa asian kiireellisyyden mukaan.

Lausunto merkitään pöytäkirjaan; lisäksi jokaisella jäsenvaltiolla on oikeus pyytää, että sen kanta merkitään pöytäkirjaan.

Komission on, niin suurelta osin kuin mahdollista, otettava huomioon komitean lausunto. Sen on ilmoitettava, millä tavoin lausunto on otettu huomioon.

3. Tämän lisäksi komission on kunkin vuoden alussa annettava komitealle tietoja 2 artiklan a alakohdan nojalla rahoitetuista toimista.

10 artikla

1. Komissio huolehtii yhteisön rahoittamien toimien tehokkaan toteuttamisen seurannasta ja valvonnasta. Se tapahtuu komission ja tuensaajan sopimien menettelyiden mukaisesti laadittujen raporttien perusteella; siihen kuuluvat otannan perusteella paikan päällä tehtävät tarkastukset.

2. Tuensaajan on toimitettava komissiolle raportti kustakin toimesta kolmen kuukauden kuluessa sen toteuttamisesta. Komissio päättää raportin muodosta ja sisällöstä.

3. Taloudellisen tuen saajan on pidettävä komission saatavilla kaikki kustannuksiin liittyvät asiakirjat viiden vuoden ajan toimea koskevan viimeisen maksuerän suorittamisesta lukien.

11 artikla

Komissio huolehtii siitä, että yhteisön rahoittamia toimia arvioidaan säännöllisesti. Arvioinnin voivat tehdä komissio ja/tai tätä tarkoitusta varten otetut riippumattomat asiantuntijat.

12 artikla

1. Komissio voi vähentää johonkin toimeen myönnettyä tukea, keskeyttää sen tai periä sen takaisin, jos se toteaa epäselvyyksiä tai saa tietää, että toimeen on tehty ilman sen lupaa merkittäviä muutoksia siten, että se ei ole sovittujen toteuttamista koskevien järjestelyjen tavoitteiden mukainen.

2. Jos määräaikoja ei ole noudatettu tai jos toimen eteneminen ei anna perusteita myönnettyjen varojen osittaiselle käytölle, komissio pyytää tuensaajalta selvitystä asiasta määräajassa. Jos tuensaajan vastaus ei ole tyydyttävä, komissio voi peruuttaa taloudellisen tuen loppuosan ja vaatia jo maksettujen määrien välitöntä takaisinmaksua.

3. Kaikki perusteettomat maksut on maksettava takaisin komissiolle. Määriin, joita ei ole maksettu takaisin riittävän ajoissa, voidaan lisätä viivästyskorko. Komissio päättää tämän kohdan soveltamista koskevasta järjestelyistä.

13 artikla

1. Komissio antaa vuosittain Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen näiden yleisten puitteiden täytäntöönpanosta.

Kertomukseen on sisällytettävä näiden puitteiden ja tarvittaessa muiden talousarviopuitteiden mukaisesti toteutettujen toimien ja hankkeiden arvioinnin tulokset.

2. Komission on esitettävä viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2002 Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomus näiden yleisten puitteiden mukaisesti kolmen ensimmäisen vuoden aikana toteutettujen toimien arvioinnista.

14 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 25 päivänä tammikuuta 1999.

Euroopan parlamentin puolesta

J. M. GIL-ROBLES

Pubemies

Neuvoston puolesta

J. FISCHER

Pubeenjohtaja

LIITE

LUETTELO TOIMISTA ALOITTAIN JAOTELTUINA

1. Kuluttajien terveys ja turvallisuus

- tiedekomiteoiden lausuntojen valmistelua ja laatimista varten toteutetut toimet
- elintarvike-, eläinlääkintä- ja kasvinsuojelualan valvonnan asiantuntemus ja tarkastukset
- tekninen asiantuntemus tuotteisiin ja erityisesti elintarvikkeisiin liittyvien riskien arvioimiseksi ennaltaehkäisevällä tavalla
- kuluttajansuojatoimiin liittyvien tieteellisten ja teknisten näkökohtien mahdollisimman tehokas soveltaminen erityisesti käyttämällä yhteisen tutkimuskeskuksen asiantuntemusta
- kuluttajille vaarallisiin kulutustavaroihin ja -palveluihin liittyvät toimet
- vaarallisia tuotteita ja palveluja sekä mahdollisia riskejä koskevan tiedon levittäminen.

2. Kuluttajien taloudellisten ja oikeudellisten etujen, myös riitojen ratkaisumahdollisuuksien, turvaaminen tavaroiden ja palveluiden osalta laaja-alaiset näkökohdat huomioon ottaen

- toimet markkinavalvontaan osallistuvien tahojen yhteistyön parantamiseksi
- erityisesti koehankkijoiden avulla ja tietokantoja perustamalla toteutettavat toimet tavaroiden ja palveluiden toimittamiseen liittyvien kuluttajien oikeuksien noudattamisen turvaamiseksi, mukaan lukien kuluttajia koskevien riitojen ratkaisumenettelyjen parantaminen
- toimet tasavertaisten toimintaedellytysten -arvoisuuden takaamiseksi kuluttajien taloudellisissa toimissa, ottaen huomioon uuden teknologian vaikutukset sekä rahoituspalveluiden kehittyminen ja euron vaikutukset kuluttajien kannalta
- toimet tuotemerkinnöissä ja pakkauksissa sekä yleensä mainonnassa ja muussa markkinoinnissa esitettävien ympäristöväättämien seuraamiseksi
- tuomioistuinten ulkopuolisten tavanomaisten menettelyjen tehostaminen
- sellaisten toimien kehittäminen ja tukeminen, joiden tarkoituksena on helpottaa oikeussuojan saattavuutta
- toimet tietoyhteiskunnassa kuluttajille aiheutuvien erityisriskien ja mahdollisten etujen arvioimiseksi, mukaan luettuna sähköiseen kaupankäyntiin ja on line -sopimuksiin sovellettävien riitojen ratkaisumenettelyjen luomiseen tähtäävät koehankkeet
- tietosuojaa ja yksityisyyden suojaa, myös alaikäisten suojelua, edistävät toimet.

3. Kuluttajavalistus ja tiedottaminen

- kuluttajien oikeuksia ja mahdollisuuksia niiden toteuttamiseen koskevan tiedotuksen parantaminen sekä tavaroiden ja palvelujen turvallisuuteen liittyvän valmistajien ja kuluttajien tiedon tason kohottaminen
- kestävien tuotanto- ja kulutustottumusten merkitystä koskevan kuluttajien tietoisuuden tason kohottaminen
- tiettyjen tavaroiden ja palvelujen piirteitä koskevan kuluttajavalistuksen parantaminen erityisesti vertailutestien avulla
- kuluttajakasvatuksen kehittäminen erityisesti kouluissa
- rajat ylittävään kaupankäyntiin osallistuville yhteisön kuluttajille neuvontaa ja valistusta antavien eurooppalaisten keskusten kehittäminen ja tukeminen.

4. Kuluttajien etujen edistäminen ja edustaminen

- kuluttajien etujen edustuksen vahvistaminen yhteisön tasolla ja kansainvälisellä tasolla
 - kuluttajajärjestöjen tukeminen jäsenvaltioissa, erityisesti silloin, kun niiden käytössä olevat voimavarat ovat rajalliset
 - kuluttajien standardointiin osallistumisen edistäminen ja yhteensovittaminen yhteisön tasolla
 - kestävien ja erityisesti ympäristöystävällisten kulutustottumusten edistäminen koehankkeiden avulla.
-